

LA PACDEFENDANTO

N-o.54. NEREGULA INFORMA CIRKULERO POR ĈEĤOSLOVAKIO Junio-1956.

A L T U T M O N D A K U N L A B O R O

En la lasta jaro kaj en la nunna, grave ŝanĝigis la internaciaj rilatoj. Post la jaroj de "malvarma milito" iom moderigis la internacia tensio precipe en Eŭropo kaj en Ekstrema Oriento. Ĉi tiuj ŝanĝoj estigis kiel rezulto de profunda popola malkonsento kun la vetarmado, kun preparo de agresiva milito kontraŭ la nacioj en orienta Eŭropo kaj Asio.

En ĉi tiu procedo ludis gravan rolon precipe la rezisto de ordinaraj homoj kontraŭ la danĝera ludo kun la atom- kaj hidrogen-armilaro. Nun komencas eksterordinare validigi la kunlaboro inter la grandpotencoj sur la bazo de paca kunvivado.

La neceson de tiu ĉi kunlaboro trafe pravigis antaŭ nelonga historio, la historio de glora koalicio de grandpotencoj kontraŭ la Hitler-faŝismo. La popoloj de Eŭropo neniam forgesos la tagon, kiam en frata ĉirkaŭpreno renkon-

-tigis la grandpotencaj armeanoj apud la rivero Elbe. Oni povas sen troigo diri, ke la rekomenco de tia kunlaboro inter la grandpotencoj, ludus nemezureble grandan rolon por la sekurigo de la paco.

La angla-sovjeta kaj la sovjeta-franca traktadoj de ĉefministroj atestas, ke la ideo de kunlaboro inter grandpotencoj farigas tre viva kaj forta.

Sataŭte la signifon de kunlaboro inter la grandpotencoj, ni tamen eĉ ne por momento povas malatenti la ĉefan principon, ke la internacia politiko ne plu formigas ĉe la konferencotabloj, ĉar la formon ĝian kreas la popoloj. Estas eksterdube ke sen la longjara persista lukto de la popoloj por forigi militojn, neniam oni estus povintaj atingi la hodiaŭajn pozitivajn rezultojn.

Jen por ni certe interesa konstato, kiun ni ĉerpis el la n-o 123 de la ĉeĥosl. revuo "OBRANA LIDU".

Otakar VYHNAL-

ĈU EKSPERIMENTADO KUN ATOMBOMBOJ POVAS ESTI DANĜERA POR LA HOMARO?

Certe tiu ĉi demando multe okupas la pensojn de ĉiuj homoj. En nia lasta n-o ni publikigis artikolon de ĉeĥosl. kuracisto, majoro V. Řepka pri ebleco ŝirmi sin kontraŭ atombombatakoj. Ĉar nia redakcio ankoraŭ ne ricevis algi diskutkontribuojn, ni volas ĉi tie konfrontigi al tiu artikolo ankoraŭ raporton de la Ĉeĥoslovaka Presoficejo, publikigitan en "RUDÉ PRAVO" la 26. de majo 56.

"RADIOAKTIVAJ FRUKTOJ KAJ LEGOMOJ EN JAPANIO

Tokio, la 4.5./GTK/- La 24. de majo, kvar tagojn post la amerika atom-eksperimento en la Pacifiko, eldonis la oficejo de la japana

ministerio por socialaj prizorgoj en Osaka atentigon, ke la fruktoj kaj legomoj en meza Japanio estas forte radioaktivaj. Laŭ raportoj de REUTER-presagentejo, oni avertis la civitanojn kontraŭ uzado de tiuj fruktoj kaj legomoj, ĉar la kvanto da radioaktiveco, en ili konstatita post la antaŭnelongaj grandaj pluvoj, estas kvinoble pli granda ol kapablas elteni sen endanĝerigo la homa organismo."

Certe multaj homoj jam konsumis la radioaktivajn fruktojn kaj legomojn antaŭ ol la oficialaj instancoj konstatis la danĝeron por la homa organismo.

Rudolf BURDA -

LA HUNGARA MOVADO ENIRAS NOVAN EPOKON.

Grave kontribuas al nia movado la regionaj kunvenoj. La 14. de aprilo arangis la Esp-rondo de la Ŝtata Gimnazio en Vasvár, precipe ĝia direktoro Lányi kaj prof. d-ro. Jozef Kondor kun sia ĉarma edzino/germano el Dresden/publikan pacvesperon en la loĝa kulturdomo. Ĝin partoprenis ankaŭ 11 gek-doj el Budapeŝto, el kiuj Julio Baghy en ĉambrego ple nigita de 300 personoj hungarlingve prelegis pri la naskigo de Esperanto kaj ĝia rolo, destinata al internacia amikigo kaj kultura kaj porpaca interligo. Li demonstris, ke Esperanto estas vivanta lingvo, kreita el naciaj lingvoj kaj vivpova pro ĝia abunda literaturo.

Menciinda estas la kulturprogramo prezentita de k-dino Kondor kaj de amator-ludantoj el la kulturhejmo, gimnazio kaj kolegio, montrinta la amikan rilaton inter la nacioj. Sur la scenejo estis, kiel kuliso, grandega televid-aparato, sur kiu la nomoj de stacioj, kiel Moskvo, Budapeŝto, Parizo, Vieno, Oslo, Berlino, Praha, Romo unu post la alia eklumigis, kvazaŭ la tieaj stacioj anoncus la prezenton de la televid-sceno por la hungaraj auskult-vidantoj. Kaj ĉiam aperis malantau la travidebla ekranon de la aparato la ludantoj en konformaj kostumoj, prezentante sur la scenejo kantojn, dancojn, muzikon el la koncernaj landoj. Vere bonega ideo, kies sukceson pruvas tio, ke la sekvontan tagon jam sekretariino de junulara societo el knabina kolegio anoncis, ke la knabinoj ankaŭ deziras lerni Esperanton. Pri la vespero kaj la ekspozicio en la kulturdomo publikigis la partia jurnalo "VAS-MEGYE" detalan raporton de reprez. de "MEM", k-do. P. Balkányi. La sekvontan tagon okazis en la gimnazio laborokunsido de la Landa Esperantista Konsilantaro en kiu la ĉefsekr. k-do L. Márton detale konigis la staton de la movado, aprobitan de oficialaj instancoj.

Eli grava sukceso ankoraŭ estis la Tutbudapeŝta Regiona Esperantotago, arangita la 13. de majo en vasta kaj moderna Ferlaborista Kulturdomo de la 20. distr. de Budapeŝto.

Post kanto de "La Espero" la prez. salutis la ĉeestantojn kaj konigis

Korespond-adreso: P. Balkányi, p. a. MAGYAR NEMZETI BANK, BUDAPEST-54.

salutojn el 9 landoj kaj provinc-aj lokoj. La festkunveno partoprenis 120 gek-doj. Gravaj estis la salutparoloj de sekretario de distrikta partia organizo Keszthelyi kaj de la magistratestro Fűredi, kiuj rekonis, ke la movado troviĝas en bonaj manoj, havas bonajn celojn por helpi la kunlaboron de laborantaro en la mondo, la internaciajn kulturrilatojn kaj plivas -tigon de la pacmovado. Ambaŭ promesis al ni oficialan subtenon.

Kiel reprez. de MEM salutis k-do P. Balkányi kaj en la nomo de UEA, ĝia budapeŝta delegito L. Hattvár. En elokventa festparolado k-do. J. Baghy komparis la movadon kun arbejo, kreskinta en la korto de lia loĝdomo inter ties muro kaj la muro de najbara domo, disiganta ilin. Tiel ni disigas la murojn inter la popoloj kaj de ni dependas ke la mondo vivu en paco, kion ĉiuj popoloj egale deziras. Menciinte la vortojn de Lenin pri la paĉa kunvivo, li alvokis, ke por la gustaj komunaj celoj ni kureĝu ek agu. L. Márton parolis pri la ĝeneraleco de nia movado, en kiu ĉiuj tavoloj de la socio estas reprezentitaj.

Nun en Hungario jam estas 14 Esp-rondoj kaj funkcias 16 kursoj kun 400 gelernantoj. Ankoraŭ necesas plua serioza laboro kaj helpo, precipe necesas akiri la junularon.

Por junio ni preparas regionan kunveno en la urbo Békéscsaba kaj la 18-20an de aŭgusto ni projektas arangi Landan Konferencon en Budapeŝto, al kiu ni ĝoje invitas ankaŭ niajn eksterlandajn amikojn. Nun ni pretigas ankaŭ "Migrantan Ekspozicion", kiel proponis gazeto "HEROLDO" - kaj eldonon de provizore hungarlingva bulteno.

Dumtempe fervojista rondo en Miskolc eldonis multobligitan informilon. En la sama urbo dum nacia packunveno parolis fakdelegito de UEA por pacmovado kaj fervojo, k-do I. Temesi, al kiu en sia findeklaro la prezidanto de la kunveno promesis sian helpon al la Esp-pacmovado.

Por pli gravigi nian agadon, ni bezonas interes. raportojn por nia gazetservo.

P. BALKÁNYI

ESTAS ĜUSTA, LERNI ES-ERANTON?

Sub tiu ĉi titolo publikigis la centra organo de la Slovaka Komunista Partio "PRAVDA" en sia eldono de 15. majo longan dukolonan artikolon. Ĝi estas respondo al demandoj, kiujn starigis la sekr. de la Esperondeto ĉe la kulturdomo en Bratislava al tiu ĉi redakcio. Ne eblas ĉi tie represi la tutan artikolon, ni nur povas diri, ke la respondo estas entute prava kaj favora al nia movado. Ĝi mencias la meritan agadon de esp-istoj por la paco k. absolute neas ĉiun ajn parencecon de Esp-o kun kosmopolitismo. La redakcio rekomendas studadon de Esperanto same kiel studadon de aliaj naciaj lingvoj, sed akcentas, ke Esperanto de si mem ne alportos pacon, se oni ne samtempe kun ĝi disvastigos paceman ideologion. Tiu ĉi artikolo faris grava dokumento kontraŭ la kontraŭuloj de nia lingvo en la manoj de niaj slovakaj ĝekamaradoj. Ĝin subskribis por la redakcio, k. do. Jozef VERNARSKY.

EL LETERO AL NIA REDAKTORO

Mi volas ĉi-kune esprimi elkoran dankon por via letero de 24.4. Ĝia enhavo, plena de estimindaj vortoj kaj sinofereca volo por la aferoj de paco, progreso kaj kulturo, jen kuragigis, jen kortusis min.

Ĝi kuragigis min tial ke vi sukcesis per energio, volo, kredo kaj entuziasmo starigi nian lingvon kaj movadon sur realan bazon. Tial estas granda honoro al vi, ke vi neniam sekvis tiun oportunismon, kiun vialanda Antonin NOVOTNY /la unua sekretario de la kom. partio en CSR/ kritikis per i. a. jenaj vortoj:

"La personkulto paralizis la aktivecon de la amasoj. Partifunkciuloj estis edukitaj en la spirito de pasiva gisatendo. La komunistoj ĉe-sis pensi mem. La partio ne bezonas ne-pensantajn membrojn. La partio bezonas membrojn memstarajn, iniciativajn, pensantajn. La partio bezonas membrojn, kiuj estas orientitaj kaj kapablas tiri gustajn konkludojn kaj fari decidojn, membrojn, kiuj mem povas batali sub la plej malfacilaj cirkonstancoj..."

Tiuj vortoj validas ankau por ni, kiuj laboras sur la kultura kampo per la internacia lingvo!

Dum la oportunistoj-esperantistoj en la malfavora tempo por Esperanto sidis kun krucitaj manoj false meditante, ke pri Esperanto oni ne okupu sin, ĝi venkos de si mem, tiam vi tenis la torĉon flamanta kaj lumigis la vojon por nia lingvo en multaj landoj.....

..Jus mi finlegis la ĉeĥoslovak-an eldonon de "PACO". Mi trovis en ĝi multajn legindejn kaj legendajn artikolojn kaj raportojn, kiujn necesas restudi, ĉar ili temas pri gravaj organizaj aferoj por nia movado. Ĉetere vi-a gazeto estas tiel grava, ke neniu leganto flanken metu ĝin post la unua legado. Ĝi meritas relegadon kaj restudadon kaj la proponoj en ĝi vekitaj, efektiviĝon. Propraokule mi do povas vi-di, ke vi faris Herkulan laboron kaj mi estas ankau konvinkita, ke vi ne faris, sizifan laboron. Ke la titolo-pago estas laŭformate ion pli malgranda ol la ceteraj pagoj, estas nur bagatel-aĵo. Ĉefe estas, ke la preso estas bona kaj en tiu gazeto, kiun mi ricevis, ĉio estas bone legebla. Laŭ la enhavo ĝi okulfrape montras, ke nia movado disvastigas tra la mondo. Kaj tiel ĉefe pro via streĉa kaj altruisma laboro dum la jaroj,

Gösta HOLMKVIST-Malmö

Rim. de la red.:

Oni povus facile opini, ke mi ankau flegas personan kulton, sed, ĉar en "la batalo ĉirkaŭ la lauroj de merito" kelkaj esperantistoj ankau atakas min, mi per tiu ĉi letero nur volas montri, ke multaj aliaj pensas aliel.

DUM LA TEMPO DE HITLERREGADO

Dum la milito, en majo 1942, mi estis politika kaptito kaj ne ĉesis pro tio esperantistan kaj kontraŭ-faŝistan propagadon.

En Charleroi/Belgio/arestita en kazerno, mi interkonatigis kun tiam gardestara gerna soldato kaj tuj komencis propagandi apud li.

Li al mi konfesis, ke li neniel ŝatas la militistan uniformon kaj ege volus reiri hejmen. Estis tre dangere por li, parol-

adi kun politika malliberulo.

Malgrau tio li restis mia amiko kaj diversmaniere klopodis doligi mian malliberecon kaj tiun de aliaj kamaradoj el mia grupo. Ĉion li faris senpage, pro nura fido al mi. Kvankam malpermesite, li donis al mi sian nomon: Fritz JOBT, sian agon/lau mia kalkulo, li nun povas esti 50jara/kaj ankau konfidis al mi, ke antau la soldatigo li laboris ĉe la Societo "USA", filmproduktejo en Berlino.

Post kelka tempo ni interkonsentis komune fugi el tiu ĉi stato: ni kiel malliberulo, li kiel devigita soldato de faŝismo. Li estis preskaŭ malliberulo kiel mi.

Bedaŭrinde oni suspektis lin kaj translokigis malproksimen al deĵoro. Nia grupo estis translokita al kastelo. Huy kaj tiel nia projekto malebligis.

Jam de jaroj mi serĉas kontakten kun nia malnova brava amiko Fritz JOBT, sed vane. Ĉu iu el vi povas helpi al mi trovi lin, au almenaŭ sciigi al mi ion pri lia scito?

Antaŭdankon.

Profesoro Marc DEBTOURNE en Moskvo kaj aliajn interesajn aferojn.

DOUILLON, Belgio.

POR PACO! POR FELIĈA ESTONTA!

Hela vivo! Feliĉan estonton! Sub tiu ĉi devizo ĉiu jare de 21-28. de marto lau la iniciato de la MEDJ /Monda Federacio de Dem. Junularo/ kaj MSJ /Monda Studenta Asocio/ oni festas la "Internacian Semajnon de Junularo". Ĝi signifas grandan feston. La junularo ĝin festas kiel semajnon de batalo por la paco, nacia sendependeco kaj pli bona vivo. La junularo levas sian voĉon kontraŭ milito, rasismo kaj nacia subpremo, kontraŭ la reakciaj regimoj kaj militinstigantoj, sen diferenco de hautkoloro, religio au lingvo.

La junularo batalas por la paco, ĉar nur en paco ĉiuj vivas feliĉe. Nur en paco eblas konstrui feliĉan estonton!

Por la junaj geesperantistoj la "Internacia Junulara Semajno" estu ankau granda festo! Ni junaj esperantistoj deziras pacon por la tuta mondo! Ni deziras, ke niaj geamikoj en ĉiuj landoj havu egalajn rajtojn, feliĉon kaj pacon! Vivu la Paco!

Mariane PANCHEVA

28 Rue Filip Taty, SOFIA, Bulg.

ESPERANTO EN LATVA P.S.R.

La Esperanto-novado en Latvia P.S.R. nur komencas. Nia Esperanto-rondeto en la Pedagogia Instituto de Riga estas la dua oficiala Esperanto-organizo fondita la 16an de aprilo. En la Pedagogia Instituto de urbo Riga estas fondita rondeto la 23. de februaro. Ni havas ankau neoficialan organon por la respubliko - Riga Esperanto-iniciativa Grupo.

Estas malfacile fari propagandon por Esperanto, se ni ne havas oficialan Esp-gazeton. Granda sukceso en nia respubliko tamen estas la fakto, ke la gazeto "PADOM - JU JUNIATE" /Sovjeta Junularo/ promesis publikigi grandan artikolon por Esperanto la 7. au 9an de majo. Apud ĝi aperos la foto de gaz. "PACO". Ĝi estas komisiita la artikolon verki.

La gazeto "P.J." promesis ankau post tio daŭrigi publikadon de miaj artikoloj pri Esperanto. Al mi nun necesas prepari interesan materialon, rilate la Festivalon

Mi vin petas, skribu al mi interesajn leterojn pri aktualaj temoj. Viaj leteroj kaj ankau poŝtkartoj/versajne bildoj/, se vi permesos, estos publikigitaj en "P.J." Tiel ni helpos propagandi Esp-on en Latvio.

Eble vi havas literaturon en Esperanto, kiu estus interesa por traduki en latvan lingvon. Niaj jurnalaj estas pretaj publikigi interesajn novelojn de viaj aŭtoroj. Precipe mankas infana materialo. Se, ĉion, kio koncernos la Moskvan Festivalon, ili publikigos certe. Rekompence mi povas al vi sendi ion lau via deziro.

Ervin MOZERTS

Padomju bulvari 4-6, RIGA, Latvio.
Sovjet-Unio.

GRAVA ALVOKO EL LENINGRADO

Al ĉiuj landaj aktivuloj estis sendita ĉu la lastaj tagoj alvoko de Kultura Ansambla de la plej granda domo de kulturo en Leningrado, rilate la Festivalon de Junularo en 1957 en Moskvo.

Por ĉeĥoslovakio ni eldonis aparte presitan flugfolion kun

ĝia tradukita teksto en ĉeĥa lingvo kaj konciza klarigo pri la rolo kiun ludas jam Esperanto en la internacia pacmovado.

Tiu ĉi flugfolio kun la Alvoko de Leningrado ni ĉi-kune sendas al ĉiuj niaj legantoj kun la deziro, ke ili ĝin plene eluzu por la propagando de nia movado.

Por akcenti la altan signifon de tiu ĉi flugfolio-pacarmilo, ni lasu ĝin akompani de la trafikaj vortoj de k-do. prof. S. Podkaminer, la iniciatinto de nia movado en Leningrado mem:

"Se la Alvoko havos fortan reĝon en la tutmondo, la postsekvoj por nia movado, en Sovjetio kaj eksterlande, povas esti ekstreme gravaj; a/ Ni havos eblecon multon fari ĉe la festival-komitato: - presadojn Esp-lingvajn, Esp-pavilionon, divers. aranĝojn ktp. b/ tute eblas, ke responde al ĉi alvoko centoj k. eble eĉ miloj da junaj partoprenantoj de la festivalo studos Esperanton, kaj tiam la 6a Festivalo de Dem. Junularo povas fariĝi la turnpunkto en la tutmonda pacmovado - ni almitos la junularon.

Necesas, ke tiu ĉi Alvoko havu maksimuman disvastigon inter la ne-esperantista junularo, en ĉiuj landoj. Estus necese, ke ĝi estu tradukita en la naciajn lingvojn kaj publikigota en la plejgranda nombro de diversaj gazetoj kaj ĵurnaloj. Ni mem intencas ĝin sendi ankorau al kiel eble plejgranda nombro da presorganoj. Tiurilate ni esperas, ricevi ankaŭ grandan helpon de niaj eksterlandaj gekamaradoj."

La perspektivoj, kiujn al ni montras ĉi supre k-do. prof. Podkaminer estas tre gustaj. Niaj gek-do-j jam ne plu devos fari propagandon kun malplenaj manoj. Leningradanoj donis al ni gravan armilon en formo de ilia alvoko. Dependas nun unuŝole de ni ĉiuj, kiel ni kapablos ĝin sukcesplene eluzi.

Ke ne eblas kontraŭstari, evidentigas jam el la fakto, ke oficialaj instancoj ne povis rifuzi doni prespermeson por kelkmil da flugfolioj.

Tio signifas, ke la tuta teksto ĝia, estas oficiale apogita. La konsekvenco estas, ke ankaŭ la junular-

organizo, kaj ĝiaj funkciuloj amike starpunktos al tiuj proponoj. La flugfolio en ĉeĥa lingvo estas por vi grava dokumento, kvazaŭ "legitimacio" ebliganta al vi eniri la naciajn junularorganizaĵojn, sed malgraŭ tio, estas granda eraro, se vi opinias, ke tiu flugfolio nun eklaboros anstataŭ vi. Ne estas tiel! Ĝi nur povas helpi al vi en via propagando kaj de via elokventeco dependos, en kia grado ĝi sukcesos plenumi sian taskon.

Ĝi malformas al via agado vastajn perspektivojn. Ĝian enhavon necesas importi en la junularon. Kun afablaj kaj amikaj vortoj vi devas konvinkigi individuojn kaj anase la junularon pri la graveco de internacia lingvo por la Festivalo-1957 en Moskvo. Certe, jam nun kiam vin niaj linioj atingas, la agado por tiu afero komenciĝis en diversaj landoj. Sekve ankaŭ vi proponu al la ne-esperantista junularo vian senprofitan kaj oferecan helpon. Organizajn grupojn eĉ individuojn kontaktigu kun sovjetaj kaj alilandaj. Fondu Esp-traduktrondojn, por per tiujn kontaktojn! Aranĝu kursojn en la grupoj kaj instruu Esp-on eĉ al unuopuloj. Se ni en ĉiuj landoj tiamaniere aktive eklaboros, estas tute reala afero, kiel diras k-do. Podkaminer, ke la Festivalo fariĝos turnpunkto en nia movado. Nia devizo nun estu:

Nek unu junulo aŭ junulino vizitu la Festivalon sen antaŭa kono de internacia lingvo!

La ĉefa kaj plej uzota laborlingvo de la Festivalo devos fariĝi antaŭ ĉio - Esperanto!

La Festivalo de Demokrata Junularo-1957 en Moskvo devas fariĝi la avantgardo en la batalo por uzado de internacia lingvo inter la ceteraj tutmondaj kaj internaciaj organizoj!

Ek al la laboro por la plena venko!

Rud. BURDA.

NOVAJ SUKCESOJ EN USSR

Kiel jam en la lasta L.P. raportis k-do. Toll el Leningrado, ni sukcesplene organizis prelegon

de k-do, prof. Bokarev en la Societo por disvastigo de politikaj kaj sciencaj scioj. La temo estis: "Nuntempa stato de la problemo de internacia lingvo Esperanto". Pri ĝi ni publikigis anoncon en grava leningrada ĵurnalo "LENIN-GRADSKAJA PRAWDA", kiu sekvis ankoraŭ du brodkastoj. La salono kun 200 sidlokoj estis pli ol plena - venis ĉ. 300 personoj kaj multaj devis foriri nericevinte plu aĉeti enirbiletojn. Nun ni proponis al la societa estraro jenan planon: eldoni la lecion multekzemplere en presita formo. Krom tio eldoni broŝuron "La fundamento de Esperanto" /teorio, gramatiko kaj vortareto/, organizi Esperanto-sekcion kaj viconda lekciojn en fabrikoj, kluboj, lernejoj ktp. pri Esperanto. Mi opinias, ke en Ĉeĥoslovakio kaj aliaj Popoldemokratiroj ekzistas samspecaj Societoj. Se jes, estus bonege organizi peresperantan kontakton kun nia Societo.

La Leningrada Instituto por perfektigo de instruistoj montras viglan intereson al Esperanto kaj volonte organizas korespondadon inter leningrada instruistaro kaj instruistoj de Popoldemokratiroj. Ĝi estas grava paŝo por enpenetri kun Esperanto en la lernejojn. Kion vi opinias tiurilate?

Prof. S. Podkaminer
LENINGRADO

NIA PORPACA MOVADO KAJ LABORO EN MIKULOV.

Nia distrikta komitato de pacdefendantoj en Mikulov laboras sindoneme por la granda kaj vere tuthomara ideo de mondpaĉo. Ni klopodas tiamaniere:

- 1./kunvenojn vizitadas ĉiuj anoj kaj membroj de la komitato regule kaj laŭplane.
- 2./en ĉiu kunveno ni donas generalan bildon pri la internacia situacio de nia movado
- 3./ni aparte ankoraŭ analizas la porpacajn taskojn. La prelegojn pri la internacia situacio kaj analizadon de niaj porpacaj taskoj faras ĉiu komitatano laŭplane kaj sinsekve. Per tiaj prelegoj kaj diskutoj ni ĉiuj gajnas instruon kaj scion pri gravaj taskoj kaj

spertoj en la batalo por la paco. Sed tiajn erudiciojn ni ne konservas nur en nia kunvena ĉambro, ni disvastigas tiujn instrukciojn ĉi-ekaze en kunvenoj de kamparanoj, de Ruga Kruco, de fabrikoj, en lernejoj ktp. 4./ni jam posedas bibliotekon de libroj kun pactendecaj temoj, pli ol 100, kaj en kunvenoj ili estas dispruntataj inter la membroj per mendinstruado. 5./ni laboras pere de 10minutaj rilatoj en la radiodisaŭdigo de nia urbo Mikulov kaj la ĉirkaŭaj vilagoj de ties distrikto. La tekstojn por tiuj rilatoj ni preparas en niaj kunvenoj, kiuj estas po 14 tagoj. Kunvenoj antaŭ aprobas ilin. En niaj kunvenoj ni ankau verkas 5-10 liniajn raportetojn, kiujn publikigas la loka distrikta gazeto "RODEM PALAV". 7./Ni organizas kaj instruas junularon kolekti poŝtmarkojn kun pactivitaj kaj fondos grupon de filatelistoj-pacemantoj. 8./en oficejo de la Ligo de amikoj de Sovjetio ni havas propran fenestron, en kiu ni ekspozicias gazetojn, korespondajojn, poŝtmarkojn, fotojn ktp. Multaj preterpasantoj haltigas antaŭ tiu fenestro kaj ofte longe studas ĝian interesan enhavon.

En la postsemajaj monatoj ni intencas arangi en la loka kulturdomo porpacan ekspozicion. Neniam ni forgesas en ĉiuj kunvenoj de mikulovaj pacdefendantoj/naciaj/inferni la ĉeestantojn pri la progresoj de Esperanto en la internacia pacmovado, precipe en USSR, montras niajn gazetojn "PACO" kaj "LA PACDEFENDANTO"n kaj pritraktas ilian enhavon. Ni klopodas per nia granda esp-ista pacideo enpenetri en ĉiun domon - en ĉiun vilaĝon, informi kaj instruadi la loĝantaron de nia regiono pri la neceso de senhaltita batalo por sekurigi al la homaro la mondpacon.

Anoj de aliaj distriktoj kaj regionoj, bonvolu al ni komuniki viajn spertojn. Via laboro por la paĉo kreskigu kaj fortigu la pacon en nia kara hejmlando!

Alfredo MACEK
kanoniko,

membro de la estraro de la Komitato de Pacdefendantoj en MIKULOV, Morava, Ĉeĥoslov.

ŜIRMADO KONTRA Ŭ ATOMARMILOJ

/Kontribuaĵo al artikolo de MUDr. o. V. ŜEPKA el n-o. 52-53a/

La artikolo de MUDr. V. Ŝepka provizis la legantojn per multaj utilaj informoj. La intenco de la aŭtoro estis mildigi la inklinton al paniko, kiun kaŭzas ofte la asertoj de militinstigantoj. Vere, en kelkaj ŝtatoj, precipe en Usono, estas tendencoj timigi la mondon per minaco kun ekstermigaj armiloj, kiuj kapablas ekstermi vastajn terenojn inkluzive grandurbojn. Vera pacamanto ne povas audi tion sen abomeno. Sed la milidavidaj uloj forgesas, ke ankau la stimulado al paniko kaj fortimagado per la efikoj de la bomboj povas esti dutranĉa armilo kaj povas al la inicianto malutili eĉ pli, ĉar lia popolo, konstante ekscitata, en mala kazo mem povas suferi pro la paniko. Nun ankau Sovjetio posedas la aĉajn armilojn kaj estas nekontestbla fakto, ke en regionoj kun densa loĝantaro la uzo de la bomboj ege povus panikigi ĵus la Usonenojn. Ankau veraj pacistoj iam troigas la faktajn okazajojn. Sed ĉu oni vere troigas la dangeron? La aŭtoro ne menciis la fakton, ke la armiloj daŭre evoluas kaj ke jam en nuna tempo la plej efikaj ne estas kompareblaj kun tiuj, kiuj detruis la urbojn Hiroŝima kaj Nagasaki. Ie mi aŭdis, ke la unuaj atombomboj estas kompare kun la nunaj "ridinde" malmulte efikaj. Kia terura stato de homa monso! Kio povas esti ridinda en intenco, detale preparita masakro de miloj da homoj? Kaj la evoluo daŭras . . . . .

Ĉu povas ekzisti flanke ŝtaranta homo rilate al paco kaj milito? Ĉiu devas formi sian opinion en tiu afero. Ne ĉiam la homo sukcesas pripensi la dangeron gisfunde. Ekzistas ankau voĉoj, kiuj per trankvila, sinkontentiga tono nur kalkule pritraktas la temon. Tia sinteno de nur konstata pozo ne estas signo de funda pripenco kaj ne taŭgas por pacdefendanto.

Sed kvankam la abomeno kontraŭ la vanta hombuĉado ĉiam pli proksimen kunligas la homojn, tamen, ilia elirpunkto kaj ilia ideo pri la solvo de la problemo ne ĉiam harmonias. Ekzistas pacifistoj, kiuj preferas oferi eĉ sian vivon

kaj aliflanke estas konvinkitaj pacdefendantoj, kiuj ne hezitas per armiloj batali por siaj ideoj. Ili nomas siajn ideojn ankau pacajn kaj kunligas ilin kun sia patrujamo, socialisma konvinko aŭ simile.

La rapida fluo de la evoluo en intergentaj rilatoj en la nuna mondo devigas eĉ profundajn pensulojn rapide orientigadi en konstanta torrento de novaj influoj kaj pensoj, kiuj vibrigas la malnovigintajn, iam en sia nacia sfero hermetike enfermitajn pensmanierojn. La ideo, kiu konstante potencigas per sia ĉiam pli intensa rondflugado ĉirkaŭ la terglobo - estas la ideo de la paco. Sed ni ĉiuj estastion enradikigitaj en niajn malnovajn pensmanierojn, ke ni eĉ nefacile povas rimarki niajn proprajn mankojn el la tempo de triumfanta naciismo, kiu generale estis tre malproksima de la mond-paca ideo. Kaj nun la ideo, kristaligas kaj ni staras antaŭ la problemo, ke ni ne povas ĉiujn siajn sekvojn facile kaj glate ensorbi kaj ofte subkonscie agas kontraŭ niaj plej bonaj intencoj.

Ni elektu unu ekzemplon el nia ĉiutaga frazaro: la aŭtoro diras, ke "la fortoj, kiuj malhelpas la batalon por la paco, devas esti el la mondo forbalaitaj". Se temas pri fortoj, kiuj trapenetras niajn cerbon kaj menson, estas bone. Sed kiamaniere? La aŭtoro ne solvas la problemon. Ĉu li fidus je paca solvo de la mondaj problemoj? Ĉu li kredas, ke la paca kunlaboro de la tuta mondo levas la homaron al pli alta moralala koncepto kaj ke ĝi fine kun malestimo komplete kaj por eterne forturnigos de ĉiuj armiloj, aŭ, ĉu li per forbalaado intencas timigi tiujn, kiuj ne estas en nia tendaro? Estas ja vero, ke ekzistas multaj porpacaj fortoj kaj individuoj, kiuj ne envicigas en la t.n. "pacan tendaron", tio estas ne identigas kun nia batalmetodo, kaj kiuj tamen havas progresemajn ideojn./.

kaj sin ere klopodas sendepende efektive gadi siajn pacajn ideojn kaj sopiras vivi en paco.

Mi neniel provas riproĉi al la aŭtoro lian konvinkon pri la fido al la paca tendaro. Sed pardonu, ke mi ne estas certa pri la monoliteco de la paca tendaro. Per tiaj diroj ni povas forlogi de ni nur la honestajn, aparte starantajn pacamantojn. Kaj ilia helpo ĵus povas efike akceli la venkon de la paco. Nun -tempe oni parolas multe pri la kulto de individuo, ĝi estas nenio alia, ol perfortigado de tiuj, kiuj malsamopiniis. Sed ne en monolita, male en aglutina karaktero venkos la paca movado. Ni ne heroldu pri la forto de nia pactendaro kaj pri nia bata -lo por venko de socialismo, sed proponu al kunlaborantoj nian manon al tiuj, kiuj flankestaras kaj ankoraŭ ne fidus al ni plene!

Ni konvinkigu tiujn, kiuj nin suspektas, ke nia p a c o ne kontraŭas ilian paŝtrebado. Dependas de ni fari la unuan paŝon! Tenas precipe pri diversaj religiaj, pacifistaj, humanaj movadoj kaj rondoj. Ni montru nian toleremon kaj volon al kunvivo kaj la venko estos nia!

Karel KRAFT

Obořiště 100 u Dobříše, CSR.

S O V J E T - A R M E N I O VASTE TRAPENETRATA DE ESPERANTO.

- La agado de kelkaj sindonemaj malnovaj esperantistoj en nia ĉefurbo Erevan, la funkciado de kelkaj Esp-kursoj kaj la prpagado de nia lingvo inter studentoj kaj gejunuloj, certe donis sian rezulton. La esperantistoj de Erevan ricevis de la sekretario de la Centra Komitato de Armenia Komunista Partio la permeson, organizi tutlandan konferencon de armenaj esperantistoj, elekti estraron de organiza komitato, eldoni gazeton en esperanta kaj armena lingvoj kaj havi kunvenojon en unu el la kluboj por siaj kunsidoj, konferencoj, ekspozicioj k.a. aranĝoj.

La armenaj esp-istoj esprimas sian profundan dankon al la C.K. de la Armenia Komunista Partio, kiu, kiel ĉiam kontribuas al ĉiuj

kulturaj entreprenoj, kiu aperas en nia lando kaj celas plialtig la kulturen nivelon de nia popolo.

En la gazeto "GRAKAN TERT"/"Literatura Gazeto"/, organo de la Asocio de Sovjet-Armeniaj verkistoj aperis la 9an de majo granda artikolo sub la titolo "NOVA ARMILO EN LA LUKTO POR LA PACO" de sperta ĵurnalistoj, k-do, S. Martirosjan, kie la aŭtoro donas faktojn pri la Esperanto-movado en Erevan kaj parolas pri la signifo de internacia lingvo por la interpopolaj kontaktoj, kulturaj intersangoj kaj disvastigo de la pac-ideo.

En komenco de sia artikolo k-do S. Martirosjan rakontas pri la ampleksa korespondado en Esperanto de erevanaj esp-istoj kun rapide anoj kaj organizoj de preskaŭ tuta mondo; li kalkulas inter aliaj la redakcion "La Infanoj de la Mondo" en Japanio, la Asocion de Esperantistoj en Polio, laboriston Willy Böhm en DDR, pref. Mil. Lukáš en CSR, Bertil Englund en Svedio ktp. La aŭtoro parolas pri la pacmovado, kiu ekregis la tutan progreseman homaron, pri M.E.M. kun oficiala organo "PACC" kaj ĉeĥoslovaka organo "LA PACDEPENDANTO".

Priparolante la fakton, ke Esperanton oni devige aŭ fakultative instruas en multaj lernejoj de Eŭropo, k-do, S. Martirosjan aldonas:

"En tiuj lokoj ĉie funkcias kluboj, rondetoj, asocioj, kiuj kunigas la fortojn de la esperantistoj.

Ekzistas bonegaj tradukoj en Esperanto de verkoj de tiaj klasikaj aŭtoroj de literaturo, kiel Tolstoj, Gorki, Ĉeĥov, Jekspir, Goethe, Heine, Gogol, Mickiewicz, Beiron, Turgenjev, Mopasan kaj aliaj. Ne estas malfacile kompreni, kian grandegan signifon havas la studo kaj larĝa disvastigado de tiu fleksibla, tre facila lingvo, kiu estas potenca ilo por kontakto inter Japanio kaj Armenio, Aŭstrio kaj Svedo, Vietnamano kaj Ruso kaj inter ĉiuj ceteraj popoloj de la mondo."

La artikolon li finas per jenaj vortoj:

"Iom post iom pli densiĝas la vicoj de esperantistoj. La unua fajrujo de Esp-o. estas kreita ankau ĉe

ĉe ni en Erevano. Tiun laboron gvidas entuziasmaj esperantistoj Simon Mkrtičjan kaj lingvisto prof. Gurgen Sevak. Ju pli vigligos la esp-korespondado inter niaj civitanoj kun niaj eksterlandaj amikoj, des pli firmigos ilia reciproka interligo.

En la gazeto "AVANGARD", organo de Centra Komitato de Armenia Komunista Junularo, la 15an de majo aperis sur la titolpago letero de nia granda poeto Avetik ISAHAKJAN sub la titolo "La parolo de Avetik Isahakjan en Esperanto" kaj poste: "En la marta n-o de "La Pacdefendanto", esperantlingva organo de ĉeĥoslovakaj pacdefendantoj, estas publikigita la sekvanta letero de la eminenta armena poeto Avetik Isahakjan, adresita al la redaktoro de la sama gazeto kaj prezidanto de "Mondpaca Esperantista Movado" k-do Rudolf Burda:"

Sekvas la letero de A. Isahakjan kiu antaŭe estis publikita en la marta n-o de "La Pacdefendanto".

S. MKRTIČJAN

EREVAN-Sovjet-Armenio

GRAVA LITERATURA GAZETO DE Ĉ.S.R.

SKRIBAS PRI AV. ISAHAKJAN.

"KVĚTEN", monata revuo por literaturo kaj arto, prezentas al siaj legantoj ampleksan informon pri la mondkonata eminenta armena verkisto kaj poeto A. Isahakjan en sia 9a numero. Ĝin sekvas 3 legendoj el verko de la poeto, tradukitaj de k-dino Ludmila MOTALOVA el Praha en ĉeĥan lingvon: "Enamigintoj", "Infaneco" kaj "En kio estas konsolo". Ili estas prezentataj kvazaŭ la unuaj hirundoj el libro, kiun preparas eldoni L. Motalová pere de eldonejo "SVĚT SOVĚTŮ".

AVETIK ISAHAKJAN SERIOZE MALSANA

Jam pli ol du monatojn kuŝas nia amata poeto kaj sincera amiko de erevanaj esperantistoj serioze malsana. La kuracistoj ne permesas lin ellitigi, legi, skribi kaj multe paroli. Komprenoble ankau ĉiuj vizitoj estas malpermesataj. En la nomo de nia redakcio kaj ĉiuj legantoj ni tutkore deziras, ke nia eminenta poeto kaj granda amiko A. Isahakjan kiel eble plej baldaŭ resanigu, por ke li povu per sia sindono ankoraŭ multajn jarojn kontribui al nia porpaca esperantista movado. La reddezas al ili ĉiuj esperantistoj.

MUNICIO POR NIA BATALO

Kĉs:

K-do. J. Doležel-Petrovice...	4.-
K-dino. Matušková-Opava.....	4.-
K-do. J. John-Ostromeň.....	4.-
K-dino. P. Marcušová-Plzen...	5.-
K-do. J. Kafka-Perštejn.....	3.-
K-dino. M. Rajnyšová-Praha...	4.-
K-dino. E. Domšová-Nový Bor..	10.-
K-do. A. Macek-Mikulov.....	10.-
K-do. B. Štefek-Rybná n/Č.....	10.-
K-do. J. Volanský-Budnany....	4.-
K-do. J. Pátek-Holešov.....	2.-
K-do. K. Svoboda-Mlýny.....	4.-
K-dino. M. Rohlíková-Praha...	4.-
Esp-rondeto-Plzen.....	14.-
Esp-rondeto-Příbor.....	10.-
J. Mazurek-Gottwaldov.....	4.-
Esp-grupo-Žandov u Čes. Lípy	50.-
por prunto de "Hirošina-filmo.	
B. Háva-Liberec.....	4.-
K-do. J. Dittrich-Medlov.....	4.-
K-do. nenonata.....	10.-
K-do. Z. Rezáč-Svárov.....	4.-
K-do. J. Lička-Bohatice.....	8.-
K-dino. C. Vanková-Svit.....	4.-
K-do. J. Pomykacz-Třinec.....	4.-
K-do. A. Zedník-Mořany.....	4.-
K-do. V. Kučera-Plzen.....	4.-
K-do. J. Stankuš-Orlová.....	4.-
K-do. V. Derevenec-Šala.....	4.-
K-do. A. Vána-Dudince.....	4.-
K-do. " " paperon por	25.-
K-do. pastro K. Švarc-Osek...	4.-
K-dino. A. Repková-Prievidza.	4.-
K-do. L. Pietrovski-Hulváky..	9.-
K-do. V. Saktor-Slov. Lupča...	6.50
K-do. R. Lipka-Karviná-Ž	4.-
K-dino. Z. Jankuová-Bardejov:	8.-

Al ĉiuj ni esprimas nian plej sinceran dankon. Estas grava helpo.

KIU POVAS HELPI ?

Dum somero aŭ aŭtuno, nia edzino kaj ni devos akompani nian infanon por hirurgia operacio al urbo Leiden. Ni petas logejon ĉe samideanoj, ni posedas aŭtomobilon kaj kampo-litojn.

Adreso: Marc DELFORGE, profesoro, BOUILLON, Belgio.

NI FUNEBRAS +

En aprilo mortis fervora k-do Karel PREČEK, Dolní Bludovice 551. Li aktive laboris en la MEMsekcio de la regiono Ostrava. En majo mortis malnova kaj tre aktiva k-do. Pavel TROMBĚK, Skřečon ĉ. 404, Bohumín-IV. Li kunlaboras ekde la komenco de nia Esp-pacmovado k. estis abonanto de ĉiuj niaj gazet. Trankvilon al ilia eterna domo.

K O R E S P O N D I D E Z I R A S

K-do. Wally SIELER, 153, Murray str. BINGHAMTON N-Y, U.S.A. kun sovetaĵges-anoj pri ĉiuj temoj.

K-do. Yoshiharu SINDO, Mae-ken, Owase-si, Miya-no-u-e. Japanio, interŝanĝas il.p.k. kun ĉ. landoj, speciale kun Popoldemokratioj k. Sovjetio.

GEWERBLICHE BERUFSSCHULE, Str. des Friedens, RADEBEUL-I, Germanio-DDR, /profesia lernejo/kun samaj el ĉi-uj landoj por interŝ. instruplan-ojn kaj metodojn, infandeseĝnojn k manfarit. objektojn de lernantoj. La korespondado okazas anbauflanke en nacia lingvo plus Esp-traduko.

K-do. Andreev Viktor, Bolŝaja Sado-vaja ulica dom 8 kv. 2, MOSKVA-K-1, Sovjet-Unio, pri fotografado kaj interŝ. amator-fotajojn kun ĉ. land.

K-do. K. ZWIERS, Middenstraat 37, SLIEDRECHT, Nederlando, interŝanĝas po 50-100 p.m. /uzit. au neuzitajn./

K-dino. Galja PCELINCEVA, Sirotskij pereulok, dom 17, kv. 20, MOSKVO V-162 Sovjet-Unio, per il.p.k. kun ĉ. l.

K-do. Ervin MOZERT, Padonju bulvard RIGA, Latvijas P.S.R. /stud. de filo -logio/dez. kor. kaj interŝ. litera-turon kaj il.p.k. kun lingvistoj k aliaj el la tuta mondo. Komprenas anglan, gern. rusan kaj ion francan lingvojn. Respondo garantiita.

Gestudentoj de Pedagogia Instituto en RIGA, Latvio, deziras koresp.:

K-do. Alberts GRIVANS/stud. de angla lingvo/

K-do. Elnars VENTERZUTIS/stud. angl/

K-dino. Halina MUNDECIĒMA " "

K-dino. Venéranda ZEIVENIECE " "

K-dino. Valentina OSNE/stud. angl./

K-dino. Aina SKUJA, " "

K-dino. Valda TREILIBA, " "

K-dino. Astrida SKALDERE " "

K-dino. Aina GLEKNERE /stud. gern./

K-dino. Zinaida AUDZINA " "

K-dino. Lija KRAMINA " "

K-dino. Anna CIMARE " "

K-dino. Brigita BERZINA " "

K-dino. Dagmara FELDMANE " "

K-dino. Irena MALDONE " "

Komuna adreso por ĉiuj estas:
Rigas Pedagogiskais instituts -
Poŝtkesto "ESPERANTO" Gorkija ielā
No. 48, RIGA, Latvijas PSR, Sovjetio.

K-do. Stojko DIMITROV/instruisto mahala Velčevska, TROJAN, Bulgario pri ĉ. temoj per let. il.p.k. interŝanĝas Esp-gaz. revuojn, fot. ktp.

K-do. A. BRAUER, Studienrat, Dr. K. Fischer Allee 31, DRESDEN, Germ. DDR, kun ĉiuj landoj.

K-do. Josef KAISER, Radiště č. 28, PLZEŇ, Ĉeĥoslovakio, per leteroj k. il.p.k. kun ĉiuj landoj.

K-do. Jozef LACKO, Okresní stavební podnik, SAHY, Slov. Ĉeĥoslovakio, pri novepokaj konstrumaterialoj kaj konstruaĵoj precipe kun okc. landoj.

K-do. Th. MÜLLER, Louis Couperusstr. 3/II., UTRECHT, Nederlando, kun ĉ. l.

K-do. Vagó IMRE, instruisto, Rudas Lászlo-utca 21, PECS, Hungario, dez. ricevi infandeseĝnojn kaj pentra-jojn por ekspozicio en lernejo, kie oni rifuzis instrui Esp-on.

K-dino. Ljuba NIKITINA, Poste rest. MOSKVA-9, Sovjet-Unio, pri ĉ. temoj kun ĉiuj landoj. Interŝ. il.p.k.

K-dino. Valerija PANFILOVA, Malaja BRONNAJA, dom 19, kv. 1, MOSKVA, U.S.S.R. per il.p.k. kun ĉiuj landoj.

Sekvantaj gestudentoj el Pedago-gia Instituto de RIGA dez. koresp. kun la tuta mondo:

K-dino. Lidija KAUGARE/stud. gern./

K-dino. Ausma VERSE " "

K-do. Viktors BĒRZINŠ/stud. latvan/

K-dino. Sofija DANILANE " "

K-dino. Maija GRINSTEINE " "

K-dino. Albertine SAKNE " "

K-do. Valdis STALIDZANS/stud. Biolog/

K-dino. Emilija PIPARE " "

K-dino. Beneta TONNE " "

K-do. Haralds KAUSS/stud. matematik./

K-do. Ivans RAMANOVICS " "

La komuna adreso al ĉiuj estas:

Rigas Pedagogiskais instituts,
Poŝtkesto "ESPERANTO", Gorkija ielā
No. 48, RIGA, Latvijas PSR, Sovjetio.

VIZITU LA KONGRESOŬ DE BULGARAJ

ESPERANTISTOJ

la 1-3an de julio en ĉefurbo SOFIO Ni sendis jam personajn invitojn al kelkdekoj da aktivuloj en CSR. Aliaj interesuloj petu tuj detalan informon ĉe Bulg. Esperanto-Asocio Bulvard Stalin 40, SOFIA, Bulgario.

Eldonis: Okresní Výbor Obránců Míru - odbor esperantistů - MIKULOV.
Redaktis: K-do. Rudolf BURDA, Palackého nám. č. 6, PLZEŇ, Ĉeĥoslovakio